

Amerikanen onderschatten belang staatspensioen

Amerikanen onderschatten tijdens hun werkzame leven het belang van hun 'social security' oftewel hun staatspensioen. Pas op het moment dat men gepensioneerd is vindt de meerderheid het staatspensioen de belangrijkste bron en privaat pensioen blijkt minder belangrijk.

Amerikanen hebben een haat-liefde verhouding met sociale zekerheid. Eigen verantwoordelijkheid is de kern van de Amerikaanse identiteit en sociale zekerheid is toch meer iets dat je in een socialistisch land verwacht. Sociale zekerheid stamt nog uit de tijd van de New Deal (1933-1939) als antwoord op de Grote Depressie, toen de democratische president Roosevelt het stelsel in 1935 op poten zette. Sociale zekerheid zaaide verdeeldheid: vakbonden omarmden het als stem van de arbeidersklasse maar big business en libertaire politici zagen het als een inbreuk op de keuzevrijheid en ondernemersgeest. Die gespleten houding lijken we ook terug te zien in het beoordelen van het belang van de rol staatspensioen in het eigen leven.

Gevraagd naar het verwachte belang van 'social security' voor het pensioen van Amerikanen is er namelijk een opmerkelijk verschil tussen mensen die *nog niet* met pensioen zijn en zij die dat *wel* zijn. De onderstaande figuren laten op basis van Gallup-cijfers zien hoe dat oordeel vooraf en in de echte pensioentijd uitvalt. Wat veel verbazing wekt is de onderschatting door vele Amerikanen van het belang van hun staatspensioen voor hun pensioeninkomen. De meeste Amerikanen die nog niet gepensioneerd zijn dichten 'social security' een kleine rol toe (43% in 2026, zie linker figuur hieronder). Echter, wanneer men echt met pensioen is draait de

boel om: de overgrote meerderheid van de gepensioneerde Amerikanen vindt dat 'social security' de belangrijkste inkomensbron van hun pensioen is (62% in 2026, zie rechter figuur).

Deze bevinding is nog opmerkelijker wanneer men specifieke bronnen onder de loep neemt. In het Amerikaanse pensioendebat wordt veel belang toegedicht aan het eigen privé pensioenpotje (zgn. 401K-potjes) dat men gezamenlijk met de werkgever opbouwt. Uit data over 2025 blijkt dat werknemers verwachten dat van alle bronnen deze persoonlijke pensioenpot de belangrijkste bron zal zijn (48% geeft dit aan), terwijl gepensioneerde Amerikanen het staatspensioen juist als de belangrijkste bron aangeven. Dit 401K-pensioenpotje komt bij gepensioneerden pas op de derde plaats: 27% ziet dit als een belangrijke bron.

De Amerikaanse pensionado laat zich aange naam verrassen door het staatspensioen en overschat het belang van het private pensioenpotje. Het is weliswaar een tegenstelling gebaseerd op verwachtingen en percepties, maar ook een veelzeggende tegenstelling: het onderschatte belang van het staatspensioen versus het overschatte belang van privaat pensioen.

Harry van Dalen, NIDI-KNAW/Rijksuniversiteit Groningen en Tilburg University, e-mail: dalen@nidi.nl

DEMOS verschijnt 8 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Een abonnement op DEMOS is gratis. U kunt uw aanvraag indienen via: demos@nidi.nl of via onze site: nidi.nl/nl/demos/

Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen dient men een volledige bronvermelding te gebruiken. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar. De personen op de foto's komen niet in de tekst voor en hebben geen relatie met hetgeen in de tekst wordt beschreven.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

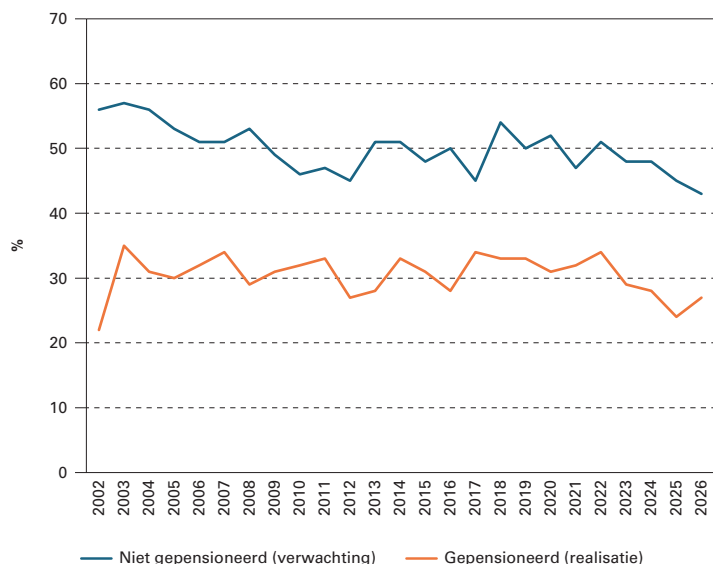
colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Harry van Dalen, hoofdredacteur Jasper Bosma, redacteur Peter Ekamper, (web)redacteur Nico van Nimwegen, redacteur Lin Rouvroye, redacteur Juul Spaan, redacteur Maaike van der Vleuten, redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage (070) 356 52 00
Telefoon	demos@nidi.nl
E-mail	https://nidi.nl/demos
Internet	gratis
Abonnementen	Koninklijke Van der Most www.up-score.nl
Druk	
Opmaak	

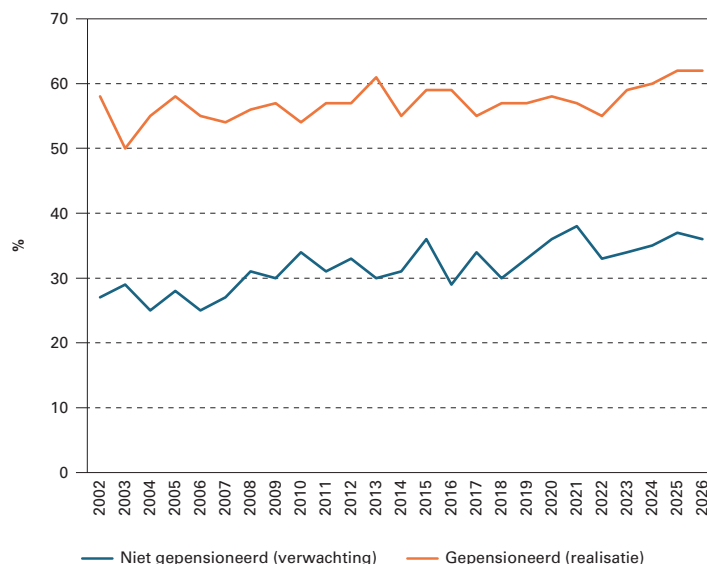
LITERATUUR:

- Gallup (2026), Nonretirees' Worry Remains High, Gallup news online, 6 mei 2016.

Staatspensioen is een kleine bron van mijn pensioeninkomen (%)



Staatspensioen is een belangrijke bron van mijn pensioeninkomen (%)



Antwoordcategorieën in de figuren zijn gebaseerd op vertaling van de Gallup-vraag (voor niet-gepensioneerden): "Als je met pensioen gaat, in welke mate verwacht je dat je moet steunen op het staatspensioen – zal het een belangrijke bron zijn, een kleine bron of totaal geen bron?" en voor gepensioneerden: "In welke mate steun je vandaag de dag op het staatspensioen – is het een belangrijke bron, een kleine bron of totaal geen bron?"

Bron: Gallup data social security (diverse jaren).